Europos Parlamentas
2024-2029

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas
Pirmininkė

28.1.2026

Biudžeto komiteto
pirmininkui
Johan Van Overtveldt
BRIUSELIS

Tema: Nuomonė dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo atleistiems darbuotojams lėšų mobilizavimo pagal Belgijos paraišką „EGF/2025/006 BE/Audi“ (2026/0001(BUD))

Gerb. Pirmininke,

vykdant nurodytą procedūrą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui buvo pavesta pateikti nuomonę Jūsų komitetui. Jis nusprendė pateikti šią nuomonę laiško forma.

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas minėtą klausimą apsvarstė 2026 m. sausio 28 d. posėdyje. Tame posėdyje jis nusprendė atsakingam Biudžeto komitetui pateikti toliau išdėstytą nuomonę.

Pagarbiai

(parašas) Li Andersson

NUOMONĖ

A. Kadangi 2025 m. rugsėjo 18 d. Belgija pagal Reglamento (ES) 2021/691 8 straipsnio 1 dalį pateikė paraišką mobilizuoti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) lėšas dėl darbuotojų atleidimo iš bendrovės „Audi Brussels S.A./n.V.“ (toliau – „Audi“) ir penkių jos tiekimo ir tolesnės gamybos grandies įmonių Belgijoje; kadangi prie paraiškos buvo pridėta papildomos informacijos, pateiktos pagal Reglamento (ES) 2021/691 8 straipsnio 5 dalį; kadangi bendrovė „Audi“ vykdė veiklą ekonomikos sektoriuje, kuris priskiriamas prie NACE 2 red. 29 skyriaus (Variklinių transporto priemonių, priekabų ir puspriekabių gamyba); kadangi daugiausia „Audi“ darbuotojų buvo atleista NUTS 2 lygio regionuose – Briuselio sostinės regione (BE10), Rytų Flandrijos provincijoje (BE23) ir Heno provincijoje (BE32).

B. kadangi Belgija šią paraišką pateikė laikydamasi Reglamento (ES) 2021/691 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytų intervencijos kriterijų. Šiame punkte reikalaujama, kad per keturių mėnesių ataskaitinį laikotarpį valstybės narės įmonėje būtų sustabdyta ne mažiau kaip 200 atleistų darbuotojų veikla, įskaitant tiekimo ir tolesnės gamybos grandies įmonėse atleistus darbuotojus; kadangi, įvertinusi šią paraišką ir laikydamasi visų taikytinų EGF reglamento nuostatų, Komisija padarė išvadą, kad EGF finansinės paramos suteikimo sąlygos yra įvykdytos;

C. kadangi bendras reikalavimus atitinkančių paramos gavėjų, kurių veikla pirmiau nurodytuose ekonomikos sektoriuose nutrūko, skaičius yra 3 414; kadangi paraiška yra susijusi su 3 148 atleistais darbuotojais (2 580 darbuotojų atleista iš bendrovės „Audi“ ir 568 darbuotojai – iš penkių bendrovės „Audi“ tiekėjų ir tolesnės gamybos grandies įmonių); kadangi be jau nurodytų darbuotojų, prie reikalavimus atitinkančių paramos gavėjų priskiriami ir 266 atleisti darbuotojai, kurių veikla buvo nutraukta prieš keturių mėnesių ataskaitinį laikotarpį arba po jo;

D. kadangi 2026 m. sausio 9 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl sprendimo dėl EGF lėšų mobilizavimo Belgijos naudai siekiant remti 3 414 tikslinių paramos gavėjų reintegraciją į darbo rinką;

E. kadangi, Belgijos valdžios institucijų teigimu, pasaulinė automobilių, ypač elektromobilių, gamybos ir pardavimo rinka susiduria su daugybe iššūkių ir ekonominiu spaudimu, pavyzdžiui, didėjančiomis pasaulinėmis žaliavų kainomis, agresyvia pasauline konkurencija, sumažėjusiomis augimo prognozėmis ir apskritai mažėjančia elektromobilių paklausa Europoje; kadangi po to, kai buvo parduota mažai prabangių krosoverių „SUV Audi Q8 e-tron“ – vienintelio modelio, gaminamo „Audi“ gamykloje Briuselyje (Audi BXL), – gamybos pabaiga, iš pradžių planuota 2027 m., įmonės vadovybės buvo perkelta į 2025 m.; kadangi dėl to, kad didesnės transporto priemonės tapo paklausesnės už Europos ribų esančiuose regionuose, „Audi Q8 e-tron“ modelį pakeisiantis modelis bus gaminamas ne „Audi BXL“, o arčiau rinkų, kuriose paklausa didesnė; kadangi vienos transporto priemonės gamybos sąnaudos „Audi BXL“ gamykloje buvo didesnės nei kitose „Audi“ gamyklose; kadangi „Audi“ taip pat pareiškė, kad dėl struktūrinių veiksnių, pvz., „Audi BXL“ vietos Briuselio metropolinėje zonoje, tarp gyvenamosios zonos ir geležinkelio linijos, buvo sunku optimizuoti ir pritaikyti infrastruktūrą, o tai lėmė didesnes išlaidas, ir kad presavimo

įrenginių ir netoliese veikiančio tiekėjų tinklo neturėjimas taip pat prisidėjo prie didesnių išlaidų, ypač logistikos srityje; kadangi dėl to veikla buvo nutraukta, gamykla uždaryta, o darbuotojai atleisti;

F. kadangi 2024 m. darbo vietų kūrimas Belgijoje sulėtėjo ir sukurta tik 13 400 darbo vietų, t. y. trečdalis, palyginti su 2023 m. sukurtų darbo vietų skaičiumi; kadangi Belgijoje nuo 2022 m. daugėja bankrotų; kadangi 2024 m. daugiau kaip 11 000 įmonių buvo paskelbtos bankrutavusiomis – tai didžiausias skaičius nuo 2013 m.; kadangi ši didėjimo tendencija tęsėsi ir 2025 m. sausio-rugsėjo mėn. bankrutavo 8 483 įmonės;

G. kadangi, pasak Belgijos valdžios institucijų, numatoma, kad darbuotojų atleidimas iš bendrovės „Audi“ ir jos tiekėjų bei tolesnės gamybos grandies įmonių dar labiau pablogins padėtį Heno provincijoje (Valonija) ir Briuselyje, nes jų darbo rinkos yra nepalankioje padėtyje ir jose vyrauja ilgalaikis nedarbas (atitinkamai 67 proc. ir 62 proc. darbo ieškančių asmenų neturi darbo ilgiau kaip 12 mėnesių);

H. kadangi Belgija nurodė, kad pagal EGF reglamento 7 straipsnio 4 dalį, konsultuojantis su socialiniais partneriais, buvo parengtas suderintas prie individualių poreikių pritaikytų paslaugų paketas;

I. kadangi, kaip nustatyta 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, 8 straipsnyje, EGF lėšų didžiausia metinė suma neturi viršyti 30 mln. EUR (2018 m. kainomis);

todėl Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Biudžeto komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. primena, kad EGF tikslas – parodyti solidarumą su paramos gavėjais ir teikti jiems paramą; mano, kad EGF finansiniai įnašai pirmiausia turėtų būti skiriami aktyvioms darbo rinkos politikos priemonėms ir prie individualių poreikių pritaikytoms paslaugoms, kuriomis siekiama greitai reintegruoti paramos gavėjus padedant jiems gauti deramas ir tvarias darbo vietas pradiniame jų veiklos ar kitame sektoriuje; pabrėžia, kad svarbu paruošti darbuotojus skubiai reikalingai žaliajai ir skaitmeninei Europos ekonomikos ir visuomenės pertvarkai ir juos atitinkamai remti; atsižvelgdamas į tai pakartoja, kad Sąjunga atlieka svarbų vaidmenį, nes, be kita ko, per EGF prisideda prie teisingai pertvarkai pagal Europos žaliąjį kursą būtinų kvalifikacijų finansavimo;

2. pritaria Komisijai, kad įvykdytos EGF reglamento 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos sąlygos ir kad Belgija turi teisę pagal tą reglamentą gauti 7 527 625 EUR finansinę paramą, kuri sudaro 85 proc. visų 8 856 400 EUR išlaidų, įskaitant 8 738 968 EUR išlaidas individualiems poreikiams pritaikytoms paslaugoms ir 117 062 EUR išlaidas EGF paramai įgyvendinti;

3. pažymi, kad Belgija pateikė visas būtinas garantijas, kad laikomasi nacionaliniuose ir ES teisės aktuose nustatytų reikalavimų dėl kolektyvinio atleidimo iš darbo ir kad suteikiant galimybę pasinaudoti siūlomomis priemonėmis ir jas įgyvendinant bus

laikomasi vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų;

4. pažymi, kad žemos kvalifikacijos ir vyresnio amžiaus darbuotojai paveiktuose regionuose turi daug mažiau galimybių sugrįžti į darbo rinką ir kad, atleidus darbuotojus iš bendrovės „Audi“, labiausiai nukentėjo šių pažeidžiamų grupių darbuotojai; primena atleistų darbuotojų profilį: beveik vienas iš keturių atleistų darbuotojų yra vyresnis nei 54 metų ir turi vidurinį ar žemesnį išsilavinimą, ir mano, kad dėl laisvų darbo vietų skaičiaus mažėjimo tendencijos ir geografinio pasiskirstymo darbuotojams reikės papildomos prie poreikių pritaikytos paramos, visų pirma tikslinės pagalbos, daugiausia dėmesio skiriant kvalifikacijos kėlimui ir perkvalifikavimui, siekiant padėti jiems sėkmingai įsidarbinti Belgijos regionuose, kurių darbo rinkoje esama paklausos;

5. pabrėžia, kad Belgija patvirtino, jog priemonėms, kurioms skiriama EGF finansinė parama, nebus skiriama finansinė parama pagal kitas Sąjungos finansines priemones;

6. pažymi, kad individualių poreikių pritaikytos priemonės, kurios turi būti teikiamos darbuotojams, apima šias priemones: a) informavimo paslaugas, profesinį konsultavimą ir orientavimą, įdarbinimo paslaugas, b) mokymą ir perkvalifikavimą, c) darbo dieną, d) verslumo skatinimą, e) paramą verslui steigti ir f) paskatas ir išmokas (darbo paieškos išmokos, IT įgūdžių tobulinimo priemoka, grįžimo mokytis išmoka, verslo kūrimo išmoka); turėdamas mintyje tikslinių paramos gavėjų amžių ir išsilavinimo profilį, pabrėžia, kad teikiant individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas reikėtų atsižvelgti į konkrečius šių grupių poreikius;

7. ypač pabrėžia tai, jog svarbi EGF reglamento 7 straipsnio 2 dalis, pagal kurią reikalaujama, kad rengiant suderintą paketą būtų atsižvelgiama į darbo rinkos ateities perspektyvas ir būsimus įgūdžių, kurie būtų suderinami su perėjimu prie efektyvaus išteklių naudojimo ir tvarios ekonomikos, poreikius, ypatingą dėmesį skiriant įgūdžių, kurių reikia skaitmeninės pramonės amžiuje, sklaidai; palankiai vertina tai, kad pagal profesinio orientavimo priemonę numatytas IRT mokymas ir papildoma parama ir kai kurie kiti siūlomi mokymai bei susijusios išmokos skirtos skaitmeninės pramonės amžiuje ir efektyvaus išteklių naudojimo ekonomikoje reikalingų įgūdžių sklaidai;

8. primena, kad yra galimybė taikyti specialias laikinas priemones iš suderinto paketo, įskaitant, be kita ko, vaiko priežiūros išmokas, kaip numatyta EGF reglamento 7 straipsnio 2 dalies b punkte, siekiant palengvinti darbo ieškančių asmenų dalyvavimą siūlomoje veikloje;

9. rekomenduoja numatytas EGF priemones įgyvendinti glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais.